

The Harbour Club, Amsterdam

Vier daken in één

Als Hans Klok in het restaurant The Harbour Club zijn magische show opvoert, heeft de magie van LEVS architecten en de uitvoerende partijen als bouwbedrijf De Nijs en Admiraal dakwerken al veel mensen verwonderd. Installaties zijn onzichtbaar weggewerkt, luchtafvoeren omgelegd, geluid wordt gedempt met een zwevend sedumdak. En er staan zomaar drie wijnsilo's op het gebouw waarin ook nog mensen kunnen wonen.

Het dak is een wezenlijk onderdeel van het gebouw, zegt Jurriaan van Stigt, architect en partner bij LEVS architecten. "En bij dit project beschouwden we de daken als een ontwerp-opgave op zich. Tegen het bestaande restaurant The Harbour Club is aan twee zijden een L-vormig volume gerealiseerd. Daarmee is een grote zaal toegevoegd aan het restaurant en zijn er verdiepingen met in totaal 81 starterswoningen en enkele woon/werk appartementen gemaakt. Blikvangers zijn drie voormalige stalen wijnsilo's op het dak, die omgebouwd zijn tot eengezinswoningen." "Eigenlijk spreken we hier over vier dakoplossingen", vervolgt Van Stigt. "Het dak waar de silo's op staan, de daken van de stalen wijnsilo's zelf, een conventioneel dak met zonnepanelen en ingezaaid sedum en sedumdak boven het bestaande dak van restaurant The Harbour Club. De daken van de wijnsilo's zijn van staal. De silo's zijn voorzien van isolatie te vergelijken met scheepsbouw. Het gat bovenin voor de invoer is nu een daklicht. Op één deel van de L-vormige aanbouw staan zonnepanelen en is sedum aangebracht. De daken boven The Harbour Club en van waar de wijnsilo's op staan, vergden het meeste aan inventiviteit." Die inventiviteit is ook geleverd door bouwbedrijf De Nijs en de specialisten van dakdekkersbedrijf Admiraal. In een BIM omgeving konden de bouwpartijen tot in de details overzien wat er op de daken moest gebeuren.

De silo's, grote ronde stalen voorraadvaten waar twee 'taartpunten' aan zijn toegevoegd. Foto: LEVS Architecten

ESTHETIEK

Van Stigt: "We konden het niet maken om de mensen in de nieuwbouw uit te laten kijken over een zwart bitumen dak vol installaties van het restaurant. Er moest hier een groen dak komen. Door het gewicht zou dit ook een positieve bijdrage leveren aan de geluidsisolatie." Maar het gewicht van het dak was ook direct een probleem voor het honderd jaar oude gebouw eronder. Daarover zo meer.

Een zware kraan tilt de laatste silo op het dak.
Foto: LEVS Architecten

Het dak wordt voorbereid voor het plaatsen van de silo's.
Foto: LEVS Architecten

Een gebouw als dit kon iets iconisch gebruiken. Besloten is om iets te doen met de wijsilo's die hier in de haven jarenlang voorraad waren voor de flessen wijn en port van Albert Heijn. Drie silo's werden eerst los naast het gebouw getekend om uiteindelijk op het gebouw te belanden en daarmee een prachtige eyecatcher te worden. De silo's zijn nog steeds herkenbaar als grote ronde stalen voorraadvaten, maar door er twee 'taartpunten' aan toe te voegen (bij de entree en in de woonruimte op de eerste verdieping met een groot kozijn) krijgen ze een extra iconische uitstraling. Er is geen hemelwaterafvoer van het stalen dak. Het water van de twee taartpunten wordt onzichtbaar afgevoerd achter aluminium zetwerk.

Het leidingwerk en de installaties zijn op bijzondere wijze weggewerkt onder de nieuwe daken. De afvoer van de keukens van de club is helemaal omgeleid en blaast op een verre hoek boven het gebouw uit. Het dak met de drie silo's kreeg een houten vlinder met bloembakken en sedum langs de randen. Tot in de kleinste

details is alles wat normaal achteloos uit het dak steekt netjes achter roosters verwerkt of van een nette coating voorzien.

TECHNIEK

De stalen silo's zijn door staalbouwer Kersten voorzien van een verstevigende staalconstructie en isolatie. Ze zijn in hun geheel op het dak geplaatst met een zware kraan. De spectaculaire beelden zijn veel bekeken op internet. De zware stalen silo's staan op een eigen fundering op het dak. Boven alle dragende

Dwarsdoorsnede. Tekening: LEVS Architecten

muren van het onderliggende gebouw, op 7.12 meter van elkaar, zijn funderingsbalken gestort. De tussenruimte is gebruikt voor het aanbrengen van de aanvoer en afzuiging van de warmteterugwininstallatie van de woningen en bedrijfspanden eronder. Een houten vlonder van Billinga hout over het hele dak en de installaties zorgt er ook voor dat de bewoners de entree zonder trap kunnen betreden.

Om het stalen tentdak te dragen, is tegen de oude kolommen van het restaurant een stalen schoenconstructie aangebracht. De steunpunten gaan zo dwars door het oude dak naar de oude kolommen. Van Stigt: "Dat vergde

nog wel het nodige rekenwerk, want niet alle kolommen verkeerden in even goede staat. Van binnen ziet het er industrieel uit, maar hierdoor was het wel mogelijk een groen dak te realiseren én een hoge akoestische isolatiewaarde te behalen."

DUURZAAMHEID

Ontwikkelaar Amvest werkt meestal zo dat ze 20 tot 25 jaar het ontwikkelde vastgoed in eigen beheer houden om het daarna tegen een goede prijs te verkopen. "Dat betekent dat er zorgvuldige keuzes gemaakt worden in duurzaamheid van materiaalgebruik", vertelt Van Stigt.

Harbour Club, met silo's op het dak. Foto: LEVS Architecten

Vogelvlichtperspectief. Foto: Beemflights

Misschien is wel het mooiste voorbeeld van duurzaamheid het hergebruik van de drie wijnsilo's. Al had dat wat voeten in aarde. Maikel Koomen, hoofd werkvoorbereider bij Bouwbedrijf M.J. de Nijs: "Bij de aanpak van de silo's is geconstateerd dat Chrom 6 was toegepast. Het was een hoge kostenpost om de verf onder overdruk en met speciale pakken van het staal te verwijderen. Toch heeft Amvest het doorgezet. Nu zijn de silo's volledig Chrom 6 vrij."

SAMENWERKING

Hoewel het voor hem de eerste keer is Koomen dat samenwerkt met LEVS, kent De Nijs al een lange historie met het architectenbureau. Ook nu werken ze aan diverse projecten samen. "Het is een belangrijke voorwaarde als je iets bijzonders wilt doen. En dat hebben we hier zeker gedaan," zegt Koomen. Het team werkte met een Bouw Informatie Model. Alle uitvoerende partijen liepen met telefoons of iPads op de bouw in plaats van met tekeningen. "Je kunt direct zien wat er gebouwd moet worden omdat je de digitale tekeningen over de realiteit van wat je ziet kon leggen'. Al in een vroeg stadium is dan te zien waar sparringen moeten komen of hoe de leidingen moeten komen te liggen."

VEILIGHEID

Tijdens de bouw bleef The Harbour Club gewoon open. Koomen: "Dit bracht met zich mee dat we rekening moesten houden met de bezoekers, maar ook dat we voor het

bouwen boven het dak van het restaurant geen plek hadden voor onze steigers. Daarvoor is een stalen hulpconstructie gemaakt op het dak.

De drie silowoningen zijn nog niet verkocht. Van Stigt tot besluit: "Dat heeft deels te maken met garanties die vanwege het bijzondere karakter van de woningen wat meer tijd vergen. Maar ik verwacht dat er straks binnen no time drie kopers klaarstaan voor deze unieke locatie. We hebben binnen een trap aangebracht en een paar voorbeelden uitgetekend, maar het staat de nieuwe eigenaar vrij een eigen indeling te maken. We wachten af wat de bewoners willen." ■

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl

- OPDRACHTGEVER: AMVEST
- ARCHITECT: LEVS ARCHITECTEN
- HOOFDAANNEMER BOUWBEDRIJF M.J. DE NIJS EN ZONEN
- STAALCONSTRUCTIE M.C. KERSTEN
- DAKWERKEN DAKDEKKERSBEDRIJF ADMIRAAL
- GROENDAK: SCHADENBERG GROEP STEDEGROEN
- INSTALLATIES: P.C. VAN DER HORST, STEBOMA VENTILATIE TECHNIEK
- AKOESTISCH TENTDAK: AKOESTIKON
- ISOLATIE WIJNSILO'S: PLUIJMERS ISOLATIE